

Vězeňská služba České republiky
Generální ředitelství Praha, odbor zdravotnické služby
Soudní č. 1672/1a, pošt. přihrádka 3, 140 67 Praha 4, tel.: 244 024 902,

Č.j.: VS 1/052/002/2013-50/ZDR/806

V Praze dne 29. 10. 2013

Počet výtisků:

Výtisk č.:

Počet listů: 7

Schvalují:

Vrchní státní rada
brig. gen. Mgr. Petr Dohnal
generální ředitel Vězeňské služby ČR

ZPRÁVA

o výsledku operativní kontroly ve Věznici Rapotice

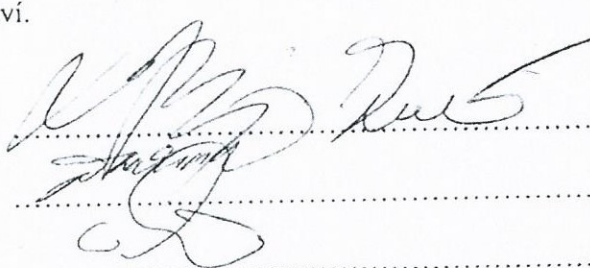
Z příkazu ředitelky odboru zdravotnické služby MUDr. Zuzany Rybákové vydaného dne 27. 9. 2013, pod č. j. VS 1/052/001/2013-50/ZDR/806, byla dne 30. 9. 2013 ve Věznici Rapotice provedena operativní kontrola se zaměřením na kontrolu výkonu odborného dohledu v oboru všeobecné praktické lékařství.

Kontrolu provedli:

MUDr. Zuzana Rybáková

MUDr. Dana Kuklová, CSc.

MUDr. Petr Werbik

Kontrolní činnost byla zahájena a vyhodnocena u ředitele Věznice Rapotice. Cílem operativní kontroly bylo prověřit kontrolu výkonu odborného dohledu v oboru všeobecné praktické lékařství

Při kontrole byly zjištěny níže uvedené skutečnosti:

Ke dni kontroly ve věznici poskytují zdravotní péči v oboru všeobecné praktické lékařství na základě pracovní smlouvy 2 lékaři bez specializované způsobilosti z oboru všeobecné praktické lékařství a na základě dohody o provedení práce lékařka se specializovanou způsobilostí z oboru všeobecné praktické lékařství.

MUDr. Boris Brožek a MUDr. Judita Skoumalová podle dostupných dokladů splňují odbornou způsobilost, specializovanou způsobilost nesplňují v žádném oboru. Z uvedeného důvodu mohou podle § 4 odst. 2 zákona č. 95/2004 Sb., v platném znění, poskytovat zdravotní péči v oboru všeobecné praktické lékařství pouze pod odborným dohledem lékaře se specializovanou způsobilostí v oboru všeobecné praktické lékařství = pod odbornou garancí, a to péči preventivní, diagnostickou, léčebnou, rehabilitační a dispenzární. Posudkovou péči podle § 5 odst. 3 citovaného zákona je oprávněn poskytovat pouze lékař se specializovanou způsobilostí.

Odborný dohled lékaře se specializovanou způsobilostí měla vykonávat MUDr. Daniela Fialová, která doložila diplom o specializované způsobilosti z oboru všeobecné praktické lékařství. Výkon odborného dohledu byl zakotven v dohodě o provedení práce, a to od 1.1.2010.

Operativní kontrola byla cíleně zaměřena na:

1. Poskytování posudkové péče.

Za zvláště závažné pochybení považujeme dlouhodobé používání a zneužívání naskenovaného podpisu MUDr. Fialové MUDr. Brožkem. Skenovaný podpis byl používán spolu s razítkem MUDr. Fialové, které bylo neoprávněně zapůjčeno MUDr. Brožkovi a uloženo v pracovním stole MUDr. Brožka, to vše s vědomím MUDr. Fialové. Razítko bylo také naskenováno a používáno při vydávání lékařských posudků o zdravotní způsobilosti, DPN, etc. MUDr. Brožkem a v době jeho nepřítomnosti (dovolená, DPN) i MUDr. Skoumalovou, dle jejich sdělení.

Na této činnosti byli s nejvyšší pravděpodobností domluveni MUDr. Brožek s MUDr. Fialovou po celou dobu trvání její dohody o provedení práce (dále jen „dohoda“) s Věznicí Rapotice. Dle sdělení ředitele věznice bylo zjištěno zásadní pochybení ze strany MUDr. Fialové v tom, že po celé téměř 3 roky vůbec nedocházela do areálu věznice, jak jí ukládala dohoda. MUDr. Brožek nejenže o této skutečnosti věděl, ale ji svou manipulací s razítkem a podpisem MUDr. Fialové podporoval. Zásadně je nepřijatelné, aby lékař zapůjčoval svoje razítko a skenoval svůj podpis k dalšímu využití, ani jednou nenavštívil věznici k činnosti podle dohody a současně za tuto činnost pobíral 3 600,- Kč měsíčně.

Na základě všech těchto faktů považujeme postup lékařů za jednání mající až charakter trestného činu podvodu. Řešení však není v naší kompetenci, neboť náleží do působnosti odboru kontroly GR VS ČR a Generální inspekci bezpečnostních sborů.

2. Dále byla provedena kontrola kvality posudkové péče s důrazem na posuzování zdravotní způsobilosti k práci, přičemž jako podkladový materiál pro kontrolu byla využita zdravotnická dokumentace odsouzených, kteří byli posouzeni k práci u cizích subjektů v období od 1. 1. 2013 do 23. 9. 2013. Dle předloženého seznamu, podle kterého bylo v daném období provedeno 203 prohlídek odsouzených zařazených na práci mimo věznici, bylo namátkově vybráno 50 zdravotnických dokumentací. Dle aktuálního počtu VO umístěných ve Věznici Rapotice (asi 500) bylo zkontrolováno 10% zdravotnických dokumentací. S ohledem na zjištěná pochybení, která jsou systémové povahy, považujeme množství kontrolované zdravotnické dokumentace za postačující.

Pochybení až rozpor s postupem při posudkové činnosti zjišťujeme zejména:

- ve způsobu zjištění zdravotního stavu pro posouzení zdravotní způsobilosti ke konkrétní práci. Ve všech námi prohlédnutých zdravotnických dokumentacích nebyly zohledněny individuální kvality vývoje zdravotního stavu posuzovaných podle anamnestických údajů, nebyla zjišťována pracovní anamnéza, záznam o zjištění zdravotního stavu byl ve všech případech nejenom nedostačující, ale naprosto identický, včetně věcné nelogičnosti, např. „Břicho měkké rezistencí“. Lze nepochybně uvažovat o tom, že kolegové pouze opisovali jednu šablonu vyšetření, aniž zohlednili specifické odchylky každého pacienta zvlášť, tudíž se lze domnívat, že pacienta vůbec fyzicky neviděli, a tudíž nevyšetřili (důkaz dle knihy navádění - viz níže) – rozpor s vyhláškou č. 98/2012 Sb., o zdravotnické dokumentaci;
- při lékařských prohlídkách nebyla zohledňována specifika pracovních podmínek, a to ani sběrem cílené anamnézy, ani event. provedením odborných vyšetření, která lze mnohdy i u nerizikových prací považovat za důvodná i v případech, kdy předpisem tak není stanoveno – rozpor s odborně správným postupem a vyhláškou č. 98/2012 Sb.;
- záznamy obsahující posudkový závěr byly podepsány MUDr. Brožkem nebo MUDr. Skoumalovou, nebyly nikde ani vidovány MUDr. Fialovou.
- nedostatky v obsahu vydaných lékařských posudků, a to zejména
 - není uvedeno evidenční označení posudku – evidenční číslo,
 - ve většině kontrolovaných lékařských posudků schází vyznačení druhu požadované - provedené pracovnělékařské prohlídky,
 - charakteristika není zcela v souladu s požadavky předpisů (vady obdobného charakteru však zjišťujeme přes opakovaná upozornění i na jiných věznicích),
 - vadou zásadního charakteru je však obsah poučení o právu podat návrh na přezkoumání lékařského posudku; v případech, kdy je uveden obsah poučení v souladu s platnými předpisy, ani v jednom z kontrolovaných lékařských posudků nebylo vyznačeno, zda návrh má nebo nemá odkladný účinek, a proto je poučení zmatečné.
 - ojedinele bylo v lékařském posudku uvedeno poučení podle zákona č. 20/1966 Sb., zrušeného k 1. 4. 2012,
 - při předávání lékařských posudků nebyl vždy kladen důraz na uvedení dne převzetí lékařského posudku oprávněnou osobou,
 - při převzetí lékařského posudku zaměstnavatelem pověřenou osobou vždy scházelo číslo průkazu totožnosti - § 44 odst. 2, písm. a) zákona č. 373/2011 Sb., v platném znění,
 - rozpor s vyhláškou č. 98/2012 Sb., zákonem č. 373/2011 Sb. a vyhl. č. 79/2013 Sb.

Všechny hodnocené lékařské posudky byly ověřeny razítkem Věznice Rapotice se jmenovkou a podpisem MUDr. Fialové

3. Následně po provedení kontroly zdravotnické dokumentace co do obsahu záznamů ve zdravotnické dokumentaci a lékařského posudku, byla ve spolupráci s majorem Mgr. Vojtěchem Kabelkou, vedoucím OPaS Věznice Rapotice, provedena kontrola souladu mezi dnem provedení lékařské prohlídky, dnem převzetí lékařského posudku a dnem navedení odsouzeného do ordinace. Major Kabelka ke kontrole využil 8 knih záznamů objednaní k lékaři (tzv. knihy navádění) ze všech oddílů věznice. Kontrola byla provedena v 50 případech. Kontrolou bylo zjištěno, že některé lékařské posudky byly vydávány v návaznosti na provedenou lékařskou prohlídku nebo do 3 měsíců od provedení lékařské prohlídky, při které byl i z jiných důvodů zjištěn zdravotní stav, zpravidla v rozsahu výše komentovaném. Vedle uvedené návaznosti, která je chronologicky správná nebo obhajitelná, však bylo zjištěno, že:

- V 41 případech byly lékařské posudky vydány bez předchozího zjištění zdravotního stavu – zjištění jednak vyplynulo z data provedení lékařské prohlídky, v porovnání s údaji v knize navádění, záznam o provedení lékařské prohlídky byl proveden přesto, že odsouzený k této prohlídce nebyl naveden, a jednak podle obsahu zdravotnické dokumentace, kde nebyl v požadovaném období žádný záznam o prohlídce,
- V 31 případech předcházel den vydání lékařského posudku dni provedení lékařské prohlídky,
- V 36 případech předcházel den převzetí lékařského posudku odsouzeným dni provedení prohlídky nebo vydání lékařského posudku.

Uvedené zjištění prokázalo systémově nesprávný postup při provádění lékařské posudkové péče.

V žádné z kontrolovaných zdravotnických dokumentací v souvislosti s kvalitou poskytované posudkové péče ani v namátkově vybraných 37 dalších dokumentacích nebyl proveden záznam o nahlížení vedoucím lékařem zdravotnické oblasti, MUDr. Slívou.

4. Dále bylo podle obsahu zdravotnické dokumentace, sdělení vedení věznice a sdělení zdravotnických pracovníků, kteří uvedli, že jednali na základě pokynu vedení, zjištěno, že GIBS si převzala originály lékařských posudků a fotokopie vybrané zdravotnické dokumentace, a to podle kopie seznamu u 75 vězňů osob. K převzetí došlo po předložení odsouzeným podepsané kopie písemnosti nazvané „Prohlášení“. Podpis odsouzených na písemnosti nebyl ověřen.

Za zásadní vadu zmíněných „Prohlášení“ lze označit tu skutečnost, že se v obecné rovině dotýkají pouze zdravotnických pracovníků. Nelze tedy v žádném případě připustit nahlížení do zdravotnické dokumentace, nebo dokonce vydávání kopií jejích částí, protože tu může zpřístupnit výhradně poskytovatel zdravotních služeb. Je však třeba dále důrazně upozornit na skutečnost, že v prohlášení není uveden poskytovatel zdravotních služeb, jehož zaměstnanci – zdravotničtí pracovníci jsou mlčenlivosti zproštěni. Konečně, jak již bylo uvedeno výše, prohlášení nese neověřený podpis, který pro účely zproštění mlčenlivosti je zcela nepřijatelný, neboť nelze doložit, že souhlas byl udělen oprávněnou osobou.

Vzhledem k výše uvedenému je nutné konstatovat neplatnost všech takových prohlášení, a vydání originálů a kopií dokumentací a sdělování informací

za neoprávněné porušení zákonem uložené mlčenlivosti, a tedy porušení právních předpisů.

Vydáním zdravotnické dokumentace na základě uvedeného Prohlášení došlo k porušení mlčenlivosti, která je poskytovateli, tedy VS ČR, a zdravotnickým pracovníkům uložena zákonem č. 372/2011 Sb., v platném znění. Je na místě upozornit, že tím není okruh osob povinných dodržovat zákonnou mlčenlivost zcela vyčerpán, kompletní výčet obsahuje § 51 zákona č. 372/2011 Sb., v platném znění.

5. V průběhu kontroly bylo **ředitelem věznice sděleno, že dnem 20.9.2013 byla dohodou ukončena dohoda s MUDr. Fialovou**, která měla v dohodě sjednaný pracovní úkol: Posudková činnost v oblasti pracovního lékařství v rozsahu 12-ti hodin měsíčně dle potřeb zdravotnického střediska Věznice Rapotice s výší odměny 3 600,- měsíčně.

6. Kontroly se v ten den účastnili **na základě požadavku MUDr. Rybákové, ředitelky OZS GR VS ČR, též MUDr. Boris Brožek, t.č. v dočasně práce neschopen (pracovní poměr ukončen dohodou k 31.10.2013), MUDr. Judita Skoumalová a MUDr. Dalibor Slíva, kteří sdělili:**

MUDr. Skoumalová: Nebyla si vědoma žádného pochybení v práci lékařů ZS Věznice Rapotice, sama také používala oskenované razítko s podpisem MUDr. Fialové dle pokynu MUDr. Brožka, vedoucího lékaře.

MUDr. Slíva (vedoucí lékař oblasti): Za celou dobu působení MUDr. Brožka ve Věznici Rapotice neshledal žádné závažné nedostatky a zápisy z jednotlivých kontrol jsou k dispozici.

*pozn. nedostatečnou kontrolu práce lékařů ZS Věznice Rapotice vedoucím lékařem oblasti však považujeme za zásadní pochybení v kontrolní činnosti VLO.

MUDr. Brožek: V silné opozici, neuznává žádné pochybení v souvislosti se svojí funkcí vedoucího lékaře ani vydáváním lékařských posudků.

7. Při kontrole byl **projednán i další postup při zajištění zdravotní péče na věznici.** Ředitel věznice, vrchní rada plk. PhDr. Pavel Ondrášek, informoval o tom, že na základě dohody s ředitelem VVaÚpVZD Brno, vrchním radou plk. Mgr. Bc. Milanem Brendlem, a za souhlasu **MUDr. Sapáka** bude po přechodné období MUDr. Sapák, který je lékařem se specializovanou způsobilostí v oboru všeobecné praktické lékařství, ve Věznici Rapotice jedenkrát týdně poskytovat zdravotní péči v daném oboru. Dodatkem k dohodě o pracovní činnosti sjednané mezi VVaÚpVZD Brno a MUDr. Sapákem dne 24. 9. 2013 byla na dobu od 24. 9. 2013 do 31.10.2013 jako další místo výkonu práce určena Věznice Rapotice.

S MUDr. Sapákem byl projednán rámcový režim, za jakého bude plnit úkoly lékaře vykonávajícího odborný dohled a za jakého budou zdravotní péči poskytovat lékaři s odbornou způsobilostí.

8. Současně **dne 30. 9. 2013 řediteli věznice bylo uloženo zajistit praktického lékaře v úvazku** k Věznici Rapotice. **15. 10. 2013** byla systemizační komisí GR VS ČR schválena dohoda **0,25 úvazku s MUDr. Romanem Popkem** (všeobecné praktické lékařství + chirurg, ambulance Zbýšov. Zastávka) a od 16. 10. 2013 je v **dalším jednání dohoda s MUDr. Fajmonem** (psychiatr - Vyškov, Brno a také lékař LSPP v VVaÚpVZD Brno)

Závěr:

Závěrem konstatujeme, **že bylo zjištěno a prokázáno**, že:

- posudková péče byla poskytována lékaři bez zákonem požadované kvalifikace,
- zdravotní stav posuzovaných osob nebyl zjišťován v požadované kvalitě ani rozsahu, pokud vůbec zjišťován byl,
- kontrola prováděná vedoucím lékařem zdravotnické oblasti nebyla důsledná,
- v rozporu se zákonem stanovenými povinnostmi byly neoprávněně osobě vydány originály a kopie částí zdravotnické dokumentace.

Zjištěná pochybení a porušení právními předpisy stanovených povinností jsou závažným pochybením.

Navrhovaná opatření:

1. Do doby uzavření pracovněprávního vztahu s lékařem s odbornou způsobilostí v oboru všeobecné praktické lékařství personálně zajistit kontinuitu v poskytování zdravotních služeb v uvedeném oboru.

Lhůta: ihned
Odpovídá: ředitel věznice

2. Personálně zajistit poskytování zdravotních služeb na věznici.

Lhůta: do 31. 10. 2013
splněno
Odpovídá: ředitel věznice